

Täysistunto

Keskiviikko 24.3.2021 klo 14.02—14.58

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 36/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan. — Edustaja Honkonen.

Keskustelu

14.44 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämäpä tuli hieman äkkiä, kun tässä ei ollutkaan esittelypuheenvuoroa puheenvuorojen alussa.

Kiinnitin huomiota tähän hallituksen esitykseen. Tietysti tämä on luonteeltaan varsin tekninen, ja tässä on tarkoitus sitten joustavoittaa lainsäädäntöä näissä koronaolosuhteissa siltä osin, että eräät kokoukset voitaisiin pitää etänä tai niitä voitaisiin kirjallisessa menettelyssä suorittaa tai sitten lykätä tässä tapauksessa. Tässä on kyse näistä kiinteistönmuodostamisen toimituskokouksistakin, ja itsekin itse asiassa yhtä tällaista kokousta olen odottellut, ja se nyt sitten siirtynee toisella tapaa järjestettäväksi. Ja sitten myöskin nämä yhteismetsälain verotusyhtymät ja muut osakaskunnat voivat pitää nämä kokouksensa ei-fyysisesti. Tämä on tietysti tärkeää, koska Suomi on maanomistuksessa ja metsänomistuksessa tällä tavalla voimakkaasti hajautunut maa, että moni suomalainen omistaa maata. Ja koska nämä koskettavat monen suomalaisen elämää, on tärkeää, että nämä erilaiset toimitukset, oli sitten kyse lunastustoimituksesta tai jostain muusta, kuitenkin saadaan poikkeusolosuhteissa hoidettua siitä huolimatta, ettei uskalleta fyysisesti yhteen kokoontua. Siinä mielessä tämä ehdotus on kyllä erittäin erittäin kannatettava ja syytä saattaa nopeasti voimaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah.

14.46 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Tässä tosiaankin on kyseessä vähän samantyyppinen lainsäädäntö. Eli kyse on väliaikaisen lainsäädännön voimassaolosta, edelleen sen jatkamisesta, koska on äärimmäisen tärkeää, että nämä kiinteistötoimitukset ja osakaskuntien kokoukset ja poronhoitolaissa tarkoitetut kokoukset voidaan järjestää myös etäosallistumisen tai rajoitetusti kirjallisen menettelyn perusteella koko vuoden 2021 ajan. Näitä vastaavan tyyppisiäähän on tehty yhdistyspuolella ja myöskin huomioitu osakeyhtiöt ja monet monet muut erilaiset säätiöt ja muut muodot, jotka lainsäädännössä tunnustetaan,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2021 vp

mutta sitten tosiaankin näihin, jotka koskevat yhteismetsälaissa ja yhteisalueissa tarkoitettuja osakaskuntia ja näitä poronhoitolaissa tarkoitettuja kokouksia, tarvitaan oma lainsäädännöllinen paketti.

Kun näitä nyt on tehty eri aloille, niin tuli eteen semmoinen yksi mielenkiintoinen, voisiko sanoa, yhdistysmuoto, joka tavallaan tipahtaa näiden lainsäädäntöjen väliin. Kun tässä nyt ei ole yhtään ministeriä paikalla vastaamassa, niin kerron kuitenkin kollegoille, että kun jokunen aika sitten täällä salissa keskustelimme siitä, millä tavalla evankelis-luterilaisen kirkon kirkkovaltuustot pystyvät kokoontumaan, koska siellä on suuria lukumääriä henkilöitä ja sitten taas tämä lainsäädäntö piti ensin hyväksyä kirkolliskokouksessa autonomian tähden, jotta se voidaan tuoda tänne ja tehdä vastaavantyyppiset menettelyt, niin nyt sitten uskonnollisia yhdyskuntia, jotka myöskin ovat Suomessa lainsäädännön perusteella autonomisia toimijoita, ei tällä hetkellä lainsäädännöllisesti pystytä auttamaan. Tämä johtuu siitä, että oikeusministeriö ei voi tehdä heidän puolestaan lainsäädäntöä, ja toisaalta heillä ei ole vastaavantyyppistä asemaa kuin esimerkiksi evankelis-luterilaisella kirkolla on kirkolliskokouksen kautta tuoda lainsäädäntöä, jotenka tämä tietty joukko uskonnollisia yhdyskuntia on jäänyt sitten hyvin erikoiseen tilanteeseen. No, siellä on yritetty terveellä järjellä pohtia, että jos asioita siirretään, vuosikokouksia siirretään eteenpäin tai sitten mahdollisesti erilaisten valtakirjamenettelyitten tai muitten kautta pystyttäisiin asioita viemään. Mutta tämä osoittaa sen, että suomalaisessa lainsäädännössä ei ole ihan joka nurkkaa tosiaankaan pystytty pohtimaan, että silloin jos tarvitsee tehdä erillistä lainsäädäntöä, ei välttämättä löydykään sitä tahoa, joka pystyisi sen kaikki perustuslain uskonnonvapausynnä muut klausuulit huomioiden tekemään. — Mutta tämä ihan tällaisena niin sanotusti anekdoottina. Mukava tietää, että tällaisiakin on. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Edustaja Kivisaari.

14.49 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Kuten tiedämme, kokoontumisrajoitukset, karanteenit ja tarve välttää ihmisten fyysisiä kontakteja ovat vaikeuttaneet kokousten järjestämisiä. Monessa paikassa lainsäädäntö ei tunne mahdollisuutta etäkokouksiin tai erillisiin kirjallisiin menettelyihin. Myös kokousten siirtäminen on lainvastaista, tai siihen ei käytännössä ole mahdollisuutta käsiteltävien asioiden kiireellisyyden takia.

Myös poikkeusoloissa on asiat kyettävä hoitamaan. Ihmisten terveyden lisäksi on huolehdittava myös yhteiskunnan terveydestä. Meidän on oltava valmiina siihen, että yhteiskunta taas avautuu ja tilanne normalisoituu. Meidän on siis oltava valmiina ottamaan osamme myös tulevasta nousukaudesta.

Keväällä 20 säädettiin epidemian takia laki kiinteistötoimitusten, osakaskuntien kokousten sekä poronhoitolaissa tarkoitettujen kokousten järjestämisestä etäkokouksina, kirjalliseen menettelyyn perustuen tai siirtämisestä eteenpäin. Nyt vallitsevan tilanteen takia hallituksen esityksen tarkoituksena on jatkaa väliaikaisten lakien voimassaoloa vuoden 21 loppuun. Minusta tämä on järkevää.

Puhemies! Asioita on kyettävä viemään eteenpäin terveyttä vaarantamatta. Poikkeusolot eivät voi pysäyttää koko yhteiskuntaa ja lopettaa kehitystä. Lopulta korona on vain osa meidän jokapäiväistä elämäämme. Yhteiskunnassa tapahtuu paljon muutakin, paljon sellaista, mikä on vain ajassa kuin ajassa hoidettava.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2021 vp

Viimeisen 12 kuukauden aikana me olemme kaikki oppineet tuntemaan myös etäkokousten hyödyt. Jos koronasta jotain hyvää siis haluaa tuoda esiin, niin vähintään uudet ja joustavat kokouskäytännöt.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kyllä. — Edustaja Ollikainen.

14.51 Mikko Ollikainen r: Arvoisa puhemies, ärade talman! I samband med coronapandemin har vi varit med om många olika specialarrangemang, och ett arrangemang som hänvisades till här är ju förstås att övergå till massor med olika distansmöten. Senast häromdagen hade vi ett möte kring en förening, ett årsmöte, och det fungerade väldigt bra. Det här tangerade den temporära ändringen kring fastighetsförrättningar. För olika delägarlags möten och stämmor gäller samma sak i fortsättningen, att man också fram till årets slut ska kunna genomföra det här på distans. Det här tycker jag är en väldigt bra och tidsenlig sak som vi absolut ska stöda.

Kanske är det till och med så att det har varit ett större deltagande tack vare de här distansmöjligheterna för motsvarande möten eftersom vi vet att markägandet är viktigt för finländarna, men samtidigt vet vi att folk bor på olika ställen i Finland och det kan hända att man inte kan vara fysiskt på plats. Därför är det här också en bra möjlighet som man borde se på i framtiden.

Arvoisa puhemies! Tosiaan etäkokousmahdollisuudet ovat todella tärkeitä myös tässä suhteessa. Tässä mainittiin säätiöt, yhdistykset ja osakeyhtiöt ja niin edelleen ja se, että niissä on pidetty etäkokouksia. Itsekin olin yhden yhdistyksen vuosikokouksessa etänä hiljattain, ja ihan hyvin meni. Ja varsinkin kun tämä koskee tätä metsäpuolta ja eri osuuskuntien kokouksia, niin näen, että tässä on myös ehkä tulevaisuutta ajatellen mahdollisuuksia, kun tiedetään, että maanomistajuus on tärkeää suomalaisille mutta ihmiset asuvat eri paikkakunnilla. Tämä nyt sitten mahdollistaa paremmin sitä osallisuutta tulevaisuudessa, kun voidaan olla osallisina myös etänä.

Elikkä tuen lämpimästi tätä ehdotusta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kurvinen.

14.53 Antti Kurvinen kesk: Herra puhemies! Tämähän on jo aiemmin hyväksytyn lain voimassaolon jatkamista, millä mahdollistetaan etäyhteyksien käyttäminen vaikkapa yhteismetsien tai yhteisalueiden hallintoon, tällaiseen maaseudun yhteisöjen ja luonnonvarojen käyttöön liittyvien yhteisöjen toimintaan etäyhteyksillä. Syyhän on se, että joudumme välttämään sosiaalisia kontakteja ja suurten joukkojen kokoontumista tämän koronapandemian aikana. Kuten täällä monet hyvät kollegat, edustajat, ovat sanoneetkin, on tärkeää, että myös nämä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla toimivat erilaiset yhteisöt voivat pitää kokouksia etänä ja hallinto pyörii ja voidaan kaikki lainsäädännön velvoitteet täyttää myös näissä, ja on hyvä, että voidaan toteuttaa myös näitä erilaisia toimituksia, mitä voi olla, kuten kiinteistötoimituksia, myöskin tämän pandemian aikana.

Ja kyllähän, puhemies, tässä on tapahtunut niin, että meillä on yhteiskunnan digiloikka tullut pakon edessä. Niinhän se kehitys monesti etenee, että nyt kun joudumme välttämään suuria kokoontumisia, niin olemme kaikki oppineet käyttämään näitä zoomoja ja teamseja ja skypejä ja ties mitä, ja kyllä se on levinnyt kaikkiin ikäluokkiin, niin lasten kouluun kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2021 vp

sitten ikäihmisetkin tosi näppärästi näitä etäyhteyksiä nykyään käyttävät. Luulenpa, että voi olla, että vaikkapa tällaiset toimitukset saattavat jatkossakin — ainakin, kun ovat yksinkertaisia ja riidattomia — mennä digitaalisia kanavia käyttäen.

Herra puhemies! Yhdyn siihen huoleen, mikä täällä on tullut uskonnollisista yhdyskunnista, että kyllä pitäisi myös seurakuntien päätöksenteon osalta löytää semmoisia lakeja ja lakiesityksiä, lakimuutoksia, joilla myös siellä voidaan etäyhteyksiä hyödyntää. On tärkeää, että koronan aikana me pystymme elämään mahdollisimman normaalia elämää, vaikka eiväthän etäyhteydet toki kuitenkaan koskaan täysin korvaa silmästä silmään tapahtuvaa livekohtaamista.

Mutta kyllä tästä pandemiasta varmasti jää paljon hyvääkin käteen tähän käytännön kansalaisyhteiskuntaan ja elinkeinoelämään ja työelämään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja vielä edustaja Essayah.

14.56 **Sari Essayah kd:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Vielä lähdin sitä pohtimaan, että tosiaankin yhteisöjen hallituksen kokouksissahan voidaan näitä etäyhteyksiä käyttää mutta juurikin nämä vuosikokoukset ovat osoittautuneet ongelmallisiksi. Nyt tietysti sitten, jos ajatellaan tulevaisuutta eteenpäin, mahdollisuushan olisi se, että meidän tuhannet ja tuhannet erilaiset yhteisöt lähtisivät tekemään niitä sääntömuutoksia, tai sitten meillä tehtäisiin yhdistyslainsäädännössä muutos. Minä olen ymmärtänyt niin, että oikeusministeriössä — kun täällä joskus aikaisemmin tämän aiheen ympärillä on ollut keskustelua — on tällaista lainsäädäntömuutosta kaavailtu, jolloinka sitten yhdistyslainsäädännössä tehtäisiin tämä muutos, eli välttäisiin siltä, että meillä Patentti- ja rekisterihallituksessa on satoja ja satoja yhdistyksiä tekemässä näitä sääntömuutoksia vain sen takia, että saadaan vuosikokouksissa etäyhteydet käyttöön. Harmillisesti täällä ei nyt sitten ministeri ole paikalla, vaikka lähetekeskustelusta on kyse, mutta täytyy vain toivoa, kun täällä on hallituspuolelta edustajia paikalla, että viette viestiä eteenpäin, että tämä olisi minusta järkevää ja varmasti säästäisi yhteiskunnassa monella tavalla työvoimaa ja myöskin sitä byrokratiaa vähentäisi, jos tämä voitaisiin hoitaa yhdistyslainsäädännön muutoksen kautta.

Tämä on juurikin tietyissä yhteisömuodoissa ongelma, että ei pystytä tällä hetkellä edes kokoontumaan sellaisella päätösvaltaisella elimellä, mikä voisi tehdä sen päätöksen siitä, että voitaisiin muuttaa sääntöjä niin, että voitaisiin sitten tulevaisuudessa vuosikokouksia pitää jollakin etäyhteystavalla. Siksi tarvitaan tätä poikkeuslainsäädäntöä, mutta sitten siinäkin on näitä tiettyjä reikiä, eli se ei katakaan sitten kaikkia yhteisömuotoja. Tämä on sellaista työtä, jota toivon, että oikeusministeriössä sitten jossakin välissä ruvetaan edistämään. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.